

20.5.2014

Akp/1

Päätöshistoria

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 4.2.2014

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 10.1.2014

Helsingin kaupunginmuseo on tutustunut Meilahden huvila-alueen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja suunnitteluperiaatteisiin (13.1.2014) ja lausuu niistä kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta seuraavan.

Asemakaavan muutos koskee aluetta, joka rajautuu Paciuksenkadun lounaispuolelle ja rajautuu luoteessa Pikku Huopalahteen, lounaassa mereen ja kaakossa Merikannontien pohjoispäähän. Meilahden huvila-alue on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY 2009). Alueella sijaitsevat myös tasavallan presidentin nykyinen virka-asunto Mäntyniemi, Urho Kekkosen museo Tamminiemi ja pääministerin virka-asunto Kesäranta.

Asemakaavan tavoitteena on turvata huvila-alueen kulttuurihistorialliset arvot, säilyttää nykyisen asemakaavan suojelumerkinnot ja päivittää suojelumääräykset sekä säilyttää alueen luontoarvot. Samalla halutaan aktivoida alueen virkistyskäyttöä ja tutkia uusien yhteyksien avaamista merenrantaan. Kaavatyon aikana tutkitaan mahdollisuuksia asuin- ja/tai toimitilarakentamiseen Paciuksenkadun varteen Meilahdentien liittymän luoteispuolelle.

Kaava-alue on suurelta osin luokiteltu arvokkaan huvilaperinteensä perusteella valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY 2009). Alueella on myös merkittäviä muinaisjäännöksiä. Yleiskaava 2002:ssa huvila-alue on osoitettu kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi, jota kehitetään siten että sen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Huvilat ympäristöineen ovat voimassa olevassa asemakaavassa (1985) suojeltu.

Kaava-alue on yleiskaavassa pääosin virkistysaluetta. Presidentin sekä pääministerin virka-asunnon tontit sekä iho- ja allergiasairaalan alue on merkitty hallinnon ja julkisten palvelujen alueeksi ja kapea vyöhyke Paciuksenkadun varressa on kerrostalovaltaista aluetta.

Suunnitteluperiaatteiden mukaan kaavamuutoksen yhteydessä alueen merkittävät kulttuurihistorialliset arvot turvataan. Huviloita ja ympäristöä koskevat suojelumerkinnät säilyvät, mutta määräystekstit ajanmukaistetaan. Kaupunginmuseo katsoo, että kaavamääräystekstien sisältöä tulee arvioida yhdessä museoviranomaisen kanssa. Kaavassa osoitetaan myös arvokkaat, säilyneet puutarhat. Alueen osittain kadonneita ominaisuuksia, kuten maisemallisia ominaispiirteitä ja puutarhakulttuuria, pyritään palauttamaan. Rakennusten ja ympäristön suojelu määritellään keväällä 2014 valmistuvaan Meilahden huvila-alueen ympäristöhistorialliseen selvitykseen perustuen. Lisäksi tavoitteena on laatia kaavan tueksi huviloiden korjaustapaohjeet ja kunnostusohje puutarhojen hoitoa varten, joka korvaa 1988 laaditun "Rakennusten suojeluohjeet ja lähiympäristön hoito-ohjeet", osa 1 ja 2.

Voimassa olevassa asemakaavassa ei ole merkitty rakennusten käyttötarkoitusta eikä kerrosalaa, ja ne tullaan määrittämään kaavamuutoksen yhteydessä. Kaavassa esitetään myös ohjeelliset tontit nykyisten vuokrattujen määräalojen sijaan niitä mahdollisesti pienentäen. Kaupunginmuseo katsoo, että tonttien tarkistamisessa tulee hyödyntää tehtyä ympäristöhistoriallista selvitystä. Asemakaavaan merkitään nykyisen asemakaavan voimaan tulon jälkeen rakennetut uudisrakennukset ja paikalle siirretyt huvilat asianmukaisine suojelumerkintöineen. Kaavassa pyritään osoittamaan myös joitakin uusia paikkoja muualta siirrettäviä huviloita varten pääasiassa paikoille, joissa aiemmin on ollut rakennuksia. Lisäksi selvitetään tarpeet ja mahdollisuudet talousrakennusten rakentamiseen huviloiden yhteyteen.

Museo katsoo, että kaavatyön taustaselvityksenä valmistumassa oleva, konsultin laatima Meilahden huvila-alueen ympäristöhistoriallinen selvitys (luonnos 2013) antaa hyvän lähtökohdan asemakaavan suojelumääräysten ajanmukaistamiseen ja maisemallisten ja rakennettujen puutarhojen ominaispiirteiden suojeluun.

Myös muinaismuistolailla suojellut kohteet alueella tulee kaavatyön yhteydessä tarkistaa ja merkitä asemakaavaan asianmukaisesti. Tässä tulee olla yhteydessä kaupunginmuseon arkeologiin.

Kaupunginmuseolla ei ole OASista huomautettavaa.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

20.5.2014

Akp/1

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Meilahden huvila-alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (1136-00/14) 7.2.2014 mennessä.

Asemakaavan muutos koskee Paciuksenkadun lounaispuolista aluetta, joka rajautuu luoteessa Pikku Huopalahteen, lounaassa mereen ja kaakossa Merikannontien pohjoispäähän.

Alue on tärkeä virkistyskohde paitsi paikallisille asukkaille, myös turisteille, ja siellä on merkittäviä luontoarvoja. Kaava-alue on suurimmaksi osaksi valtakunnallisesti merkittävää huvila-aluetta.

Asemakaavan muutoksessa turvataan huvila-alueen merkittävät kulttuurihistorialliset arvot. Voimassa olevan asemakaavan rakennuksia ja ympäristöä koskevat suojelumerkinnot säilyvät, mutta määräysteksti ajanmukaistetaan. Merkittävät luontoarvot säilytetään ja otetaan huomioon alueen kehittämisessä.

Asemakaavan muutoksessa tutkitaan uusien yhteyksien avaamista rantamaisemaan ja mm. uima- ja venepaikkojen sijoittamista ranta-alueille. Kävely- ja pyöräreittejä lisätään muun muassa varaamalla yhteys myös tulevalle pyöräilyn Baana-reitille. Tavoitteena on myös lisätä viljelypalstoja.

Asemakaavan muutoksessa tutkitaan Paciuksenkadun varren täydennysrakentamismahdollisuuksia sekä selvitetään, onko mahdollista varata joitakin rakennuspaikkoja muualta siirrettäviä huviloita varten.

Rakennusvirastolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Rakennusviraston yhdyshenkilöinä toimivat lisätiedonantajat.

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Markus Holstein, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 64829
markus.holstein(a)hel.fi
